

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Představení krajské zprávy z mapování stavu inkluzivního vzdělávání na SŠ a VOŠ

Mgr. Jan Malbohan,
garant inkluze
jan.malbohan@nuv.cz

Diskuzní fórum
ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI VE VZDĚLÁVÁNÍ
Kongresové centrum Zlín, 23. ledna 2019

Průběh zpracování krajských zpráv

- Primárně vznikají zprávy škole, včetně doporučení, jež mohou být využity pro zlepšení stavu inkluze ve vzdělávání na škole, případně pro tvorbu ŠAP/PA.
- Při zpracování krajských zpráv se vychází z mapování na všech školách navštívených v období od začátku mapování do června 2018 včetně. Celkově bylo v uvedeném období v rámci ČR osloveno 606 škol, tj. 44 % škol z aktuálního celkového počtu 1367 SŠ a VOŠ
- Mapování na školách probíhá ve dvou vlnách: 50% škol v období 2016 – 2018 a zbývající v období 2019 – 2021.

Rozsah využití krajských zpráv

- Dle charty projektu P-KAP je krajská zpráva z „mapování“ určena k řízení předmětné oblasti na území krajů (např. odbory školství) a zároveň jako součást metodické podpory tvorby KAP.
- Dle Metodiky rovných příležitostí ve vzdělávání pro prioritní osu 3 OP VVV lze krajskou zprávu z „mapování“ využít jako podklad pro pracovní skupinu v Krajských akčních plánech (viz str. 8 Metodiky).
- Krajskou zprávu z mapování lze využít případně i pro jiné činnosti spadající do působnosti krajů (např. ŠIKK).

Postup mapování

- Rozhovory jsou realizovány se zástupcem vedení školy, učitelem, pracovníkem školního poradenského pracoviště a žákem nebo jeho zákonným zástupcem (popřípadě s oběma). Rozhovory jsou striktně anonymizovány.
- Mapování začalo v září 2016, kdy vstoupila v platnost vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Původně nižší informovanost v období vstupu této vyhlášky v platnost se tak v průběhu první vlny mapování významně změnila k lepšímu, což mělo za následek také postupný posun zjištěných výsledků v této oblasti – podrobněji viz kapitola 3. 4. zprávy (Inkluze a její vývoj v návaznosti na vyhlášku č. 27/2016 Sb.)
- Nejedná se o kvalitativní výzkum ve smyslu obsahové analýzy – vzhledem k množství škol, to není realizovatelné.

Struktura krajské zprávy

1. ÚVOD

2. POPIS SOUBORU MAPOVANÝCH ŠKOL

3. ZJIŠTĚNÍ ZÍSKANÁ V MAPOVANÝCH ŠKOLÁCH

3.1 Vnímání a pojetí inkluze

3.2 Zkušenosti s prací se znevýhodněnými a nadanými žáky

3.3 Poskytování poradenských služeb

3.4 Inkluze a její vývoj v návaznosti na vyhlášku č.27/2016 Sb.

3.5 Ostatní zjištění

4. DOPORUČENÍ

4.1 Doporučení zřizovateli/decizní sféře

4.2 Doporučení pro vedení škol

4.3 Doporučení pedagogickým pracovníkům a zaměstnancům školy

4.4 Doporučení vedení a pracovníkům školských poradenských zařízení

5. SHRUTÍ A ZÁVĚR

6. SEZNAM ZKRATEK

Příklady Doporučení zřizovateli/decizní sféře

Zlepšit podmínky pro práci školního poradenského pracoviště.

Většinou se týká vybavení a prostor pro poradenskou práci, a to si do jisté míry žádá větší či menší investice, i toto doporučení zařazujeme mezi ta, která se týkají především zřizovatele.

Podpořit možnosti dalšího vzdělávání a sdílení zkušeností.

Pedagogové včetně vedení škol stále volají po kvalitní metodické podpoře a po příležitostech ke sdílení zkušeností. Situace se v poslední době zlepšuje, příležitostí přibývá a pedagogové jsou za to rádi. Je třeba stále vytvářet tyto příležitosti, ať už semináře a konference, nebo školení pro pedagogy, přitom klást důraz na kvalitu a praktické zkušenosti v konkrétní oblasti (PAS, SPCH ...).

Příklady Doporučení pro vedení škol

Rozšíření školního poradenského pracoviště o psychologa, speciálního pedagoga
Velmi časté doporučení stran ŠPP. Není však snadné naplnit, protože psychologů je ve školství v poslední době nedostatek. To je dáno mimo jiné zvýšenou poptávkou po této profesi v souvislosti právě s podporou společného vzdělávání.

Věnovat větší pozornost přijímání žáků ke studiu

Je vhodné pečlivě a jasně definovat podmínky přijetí ke studiu u jednotlivých oborů tak, aby se předešlo tomu, že bude přijat ke studiu žák, pro kterého vzhledem k jeho speciálním vzdělávacím potřebám zvolený obor není vhodný. V tomto ohledu nelze spoléhat pouze na posouzení praktického lékaře. Škola může do jisté míry sama předcházet do budoucna obtížně řešitelným situacím.

Příklady Doporučení pedagogickým pracovníkům a zaměstnancům školy

Věnovat pozornost koordinaci práce ŠPP

Doporučení se týká většinou již rozšířených poradenských pracovišť. Smyslem je rozdělení rolí jednotlivých pracovníků a koordinace jejich práce tak, aby se dosáhlo vyšší efektivity a lepšího využití jejich potenciálu směrem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Věnovat se intenzivněji problematice nadaných žáků

V oblasti práce s nadanými žáky jsou rezervy, jak sami oslovení přiznávají, a je to hlavně z kapacitních důvodů. Ve spolupráci s vyučujícími je doporučováno nadané identifikovat, orientačně zmapovat oblasti jejich zájmu a získat o nich alespoň základní přehled.

Příklady Doporučení vedení a pracovníkům ŠPZ

Metodicky podpořit spolupráci a sdílení zkušeností

Přestože se situace zlepšuje a příležitostí přibývá, pedagogové stále volají po kvalitní metodické podpoře a po příležitostech ke sdílení zkušeností. Školská poradenská zařízení mohou přispět např. realizací školení pro pedagogy, včetně „školení pro sborovnu“, která jsou velmi vítána.

Sjednotit postupy práce, výklad vyhlášky a kritéria pro přiznávání podpůrných opatření v krajích a v jednotlivých zařízeních

Snažit se o sjednocení postupů práce v jednotlivých zařízeních a výkladu vyhlášky. Ten není jednotný v přístupu školských poradenských zařízení a v přiznávání podpůrných opatření žákům školskými poradenskými zařízeními, která jsou řízena různými zřizovateli. Pedagogové poměrně často upozorňují na potřebu sjednocení tohoto výkladu.

děkuji za pozornost

Národní ústav pro vzdělávání
podpora krajského akčního plánování
www.pkap.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Podpora krajského akčního plánování (P-KAP) zajišťuje metodickou a supervizní podporu při využívání akčního plánování na úrovni kraje a středních a vyšších odborných škol.